

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1623200175
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1623200175.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletého A. B. C. D. C. E. C., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov C. D., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom F. G. H. XXX, doručovacia adresa I. H. XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom J. H. XX, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e výživné otca pre maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 50 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne, počnúc 27.01.2023, ktoré výživné je povinný zasielať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Zročné výživné za obdobie od 27.01.2023 do 25.01.2024 vo výške 608 Eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a .

IV. Týmto rozsudkom sa m e n í rozsudok tunajšieho súdu č. k. 8P/50/2014-66 zo dňa 20.10.2015 v časti výroku o výživnom pre maloletého A..

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.01.2023 sa matka domáhala zvýšenia výživného pre maloletého A. zo sumy 50 Eur mesačne na sumu 120,- Eur mesačne. Matka maloletého svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že tunajší súd rozsudkom č. k. 8P/50/2014-66 zo dňa 20.10.2015, právoplatným dňa 31.12.2015, zveril maloletého A. do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 50 Eur mesačne. Zároveň určil zročné výživné za obdobie od 01.02.2014 do 20.10.2015 v sume 833,56 Eur a toto povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 Eur spolu s bežným výživným, počnúc vykonateľnosťou daného rozhodnutia. Matka v návrhu uviedla, že do dňa podania návrhu otec nesplatil dlžnú sumu, otec maloletého bol odsúdený na výkon trestu odňatia slobody od 05.03.2012 do 21.11.2016, počas výkonu trestu pracoval a posielal 7 – 13 Eur. Od 01.12.2016 do roku 2020 prispieval na výživu maloletého sumou 5 Eur až 10 Eur, čím mu vznikol ďalší dlh na výživnom vo výške 1.005 Eur. Matka uviedla, že v čase podania návrhu otec prispieval na výživu maloletého sumou 60 Eur mesačne, čo však podľa vyjadrenia matky v dnešnej dobe nestačí na pokrytie výdavkov maloletého. A. navštevuje druhý stupeň základnej školy, otec od roku 2013 syna vôbec nekontaktoval. Vzhľadom k tomu, že maloletý rastie, vyvíja sa a potrebuje oblečenie, obuv, stravu, nepostačuje matke výživné vo výške 60 Eur mesačne. Ona sama je vedená na Úrade práce, sociálnych

vecí a rodiny, nakoľko má ešte ďalšie dve maloleté deti E. D., nar. XX.XX.XXXX a K. L., nar. XX.XX.XXXX. Matka uviedla, že maloletý K. je syn jej terajšieho priateľa a E. je dcérou A. B. (otca maloletého A.), avšak o maloletú E. sa otec vôbec nestará, túto ešte ani nevidel, odmietol podpísať otcovstvo, aby sa vyhol zodpovednosti a ďalšiemu plateniu výživného. Matka s deťmi a terajším priateľom žije v jednej domácnosti u krstného otca maloletých detí, kde sa podieľajú na platení energií. Matka uviedla, že maloletý A. nemôže chodiť na výlety, či školu v prírode z dôvodu nedostatku financií. Na prvom mieste sú u matky maloleté deti a to, aby boli zabezpečené všetky ich potreby.

2. Dňa 03.04.2023 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie otca k návrhu matky, ktorý uviedol, že sa nikdy nesnažil vyhýbať plateniu vyživovacej povinnosti a viackrát sa snažil matku kontaktovať telefonicky aj písomne, ale nakoľko si zmenila telefónne číslo a na listy nikdy neodpovedala, nepodarilo sa mu spojiť s ňou. Uviedol, že si je vedomý, že na výživné prispieval málo, čo mu je ľúto, ale po prepustení z výkonu trestu poberal dávky v hmotnej núdzi. Zároveň mal vyživovaciú povinnosť voči dvom maloletým deťom z prvého manželstva a to k E. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B. nar. XX.XX.XXXX. Uviedol, že platí ešte exekútorovi zameškané výživné po 50 Eur mesačne a z toho dôvodu mohol prispievať na maloletého A. len malou sumou. Na základe uvedeného mu vznikol dlh na výživnom k maloletému od 01.02.2014 do 29.03.2023 vo výške 2565,19 Eur. Otec uviedol, že sa od 01.01.2020 zamestnal ako opatrovateľ v zariadení pre seniorov v občianskom združení Dobrý F. – B. F. I. a hneď na to začal platiť výživné v sume 50 Eur mesačne tak, ako mu určil súd rozsudkom č. k. 8P/50/2014-66 zo dňa 20.10.2015, právoplatným dňa 31.12.2015. Následne po čiastočnom splatení dlhov začal splácať dlžné výživné od decembra 2020 po 10 Eur mesačne. Otec sa v roku 2021 oženil a s manželkou si kúpili starší domček, ktorý financovali prostredníctvom hypotekárneho úveru. Túto splácajú vo výške 205 Eur mesačne. Vo vyjadrení otec uviedol, že jeho manželka je v 12. týždni tehotenstva, tiež pracuje ako opatrovateľka v rovnakom zariadení ako on sám. Uviedol, že jeho základný mesačný plat je 816 Eur v hrubom. Ďalej otec uviedol, že si uvedomuje, že syn potrebuje viac financií na stravu, oblečenie, školské pomôcky a aktivity, a preto súhlasil so zvýšením výživného na maloletého z 50 Eur na 100 Eur mesačne. Rovnako navrhol, že bude splácať dlžné výživné vo výške 20 Eur mesačne. Záverom požiadal súd o pojednávanie bez jeho prítomnosti, nakoľko vzdialenosť súdu a práca, ktorú vykonáva, mu nedovoľujú zúčastniť sa na pojednávaní.

3. Matka na pojednávaní dňa 13.06.2023 uviedla, že na svojom návrhu naďalej trvá. Vyjadrila sa, že naposledy bolo výživné pre maloletého A. upravované v roku 2015, kedy mal maloletý 4 roky a navštevoval materskú školu. Toho času je A. žiakom 6. triedy Základnej školy v F. G., stravuje sa v škole, kedy za stravné platí matka 40 Eur mesačne. Matka sa vyjadrila, že A. je zdravý, záujmové krúžky nenavštevuje, nakoľko si to matka finančne nemôže dovoliť. Maloletý však hráva futbal za žiacke družstvo miestnej TJ, za čo matka neplatí žiadne poplatky, okrem nákladov na zakúpenie športovej výstroje. Matka je slobodná, žije s priateľom, ktorý pracuje v M. K. a z ktorého vzťahu pochádza maloletý K.. Priateľ je slobodný, má vyživovaciú povinnosť k staršiemu synovi N., na ktorého prispieva výživným vo výške 150 Eur mesačne. Ako rodina žijú v rodinnom dome, ktorý im poskytol do podnájmu rodinný známy, ktorý je aj krstným otcom maloletých detí, pričom nájom neplatia, hradia iba poplatky spojené s užívaním – elektrinu, vodu, plyn, odpad. Matka toho času brigáduje, a to od doby, čo jej skončila rodičovská s maloletým K., v auguste 2019. Brigáduje vo firme na výrobu tričiek, a zarobí si cca 70-80 Eur mesačne, a zároveň je vedená na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, kedy za ňu odvádzajú odvody do zdravotnej a Sociálnej poisťovne. Maloletý A. sa s otcom nestretáva, otec mu okrem výživného, ktoré posiela, ničím navyiac neprispieva. Vzhľadom k tomu, že matke neplatil riadne výživné, bola matka nútená podať návrh na výkon exekúcie na zameškané výživné. Asi 3 roky platí otec výživné riadne, v mesiaci apríl 2023 otec poslal matke sumu 120 Eur, a v mesiaci máj dostala od exekútora 50 Eur splátku zročného výživného a 50 Eur bežné výživné. V mesiaci máj 2023 už výživné od otca nedostala.

4. Otec sa pojednávania dňa 13.06.2023 nezúčastnil, pričom písomným vyjadrením zo dňa 29.03.2023 žiadal súd, aby sa konalo bez jeho prítomnosti.

5. Zástupca kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedol, že sa vyjadrí až po vypočutí otca dožadovaným súdom.

6. Otec bol vypočutý dňa 17.08.2023 na základe dožiadania tunajšieho súdu na Okresnom súde v Martine, pričom uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného na maloletého A., nakoľko si uvedomuje,

že od posledného určenia k zvýšeniu výživného došlo k zvýšeniu nákladov na jeho výživu. Vyjadril však nesúhlas so sumou, ktorú navrhuje matka, teda 120 Eur mesačne, pričom uviedol, že v jeho možnostiach a schopnostiach je platiť výživné vo výške 100 Eur mesačne. Uviedol, že je ženatý, jeho manželka je zamestnaná na dobu neurčitú, pracuje v Občianskom združení Dobrý F. – B. F. I.. V súčasnosti je manželka tehotná, od 07.09.2023 nastupuje na materskú dovolenku. Otec má z predchádzajúceho manželstva ďalšie dve už plnoleté deti, avšak ku nim má ešte zameškané výživné, ktoré spláca po 50 Eur mesačne. Jeho manželka nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec je zamestnaný u zamestnávateľa Dobrý pastier – B. F. I. o.z., kde má od 01.01.2023 pracovný pomer na dobu neurčitú. Jeho priemerný mesačný príjem za obdobie od 05/2023-07/2023 bol vo výške 744,19 Eur. Pracuje ako opatrovateľ, pracuje v nepretržitej prevádzke, má 12 hodinový pracovný čas, denné, nočné zmeny, rovnako tak víkendy, z toho dôvodu nie je možné aby popri zamestnaní napríklad brigádoval a zvýšil si príjem. Za posledné tri roky nepoberal žiadne dávky ani iné príspevky, nakoľko je zamestnaný. Od 01.01.2022 nepoberal žiadny z dôchodkov v Sociálnej poisťovni. Nemá žiadny vedľajší príjem, vyštudoval stredné odborné učilište bez maturity, absolvoval opatrovateľský kurz. Rodinný dom, v ktorom býva so svojou manželkou je vo výlučnom vlastníctve manželky, a táto ho nadobudla pred uzavretím manželstva. Otec nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ani hnuťelnú vec vyššej hodnoty. Na plnoleté deti platí exekútorovi mesačne 50 Eur, na maloletého A. platí exekútorovi 120 Eur, pričom 50 Eur predstavuje bežné výživné a 70 Eur zameškané výživné. V októbri 2023 sa má narodiť otcovi maloleté dieťa, ktoré čakajú s jeho terajšou manželkou. Otec uviedol, že nad rámec výživného maloletému navyše neprispieva, nakoľko sa s ním ani nestretáva. Keď mal v minulosti záujem sa s ním stretnúť, nedovolili mu to. Naposledy videl maloletého v roku 2016, keď prišiel z výkonu trestu. Uviedol, že súhlasí s pojednávaním bez jeho prítomnosti.

7. Matka na pojednávaní dňa 25.01.2024 uviedla, že maloletý A. je v tomto školskom roku žiakom 7. triedy Základnej školy v F. G., avšak vzhľadom k tomu, že sa presťahovali do Obce I. v decembri 2023, od nového polroka, t. j. od 01.02.2024, bude navštevovať Základnú školu v obci I.. S otcom maloletého komunikovala naposledy po pojednávaní v júni 2023, ako matka uviedla, má stále jedno a to isté telefónne číslo od doby, čo otca prepustili z výkonu trestu odňatia slobody, kedy mu písala z dôvodu, že maloletý A. by sa chcel volať D., s čím otec maloletého súhlasil. Takisto sa otca pýtala, či sa chce stretávať s maloletým, následne na čo si ju otec maloletého zablokoval. Uviedla, že nie je pravda, že by otec na ňu nemal číslo (kontakt), matka s ním komunikovala cez facebook, resp. cez messenger, avšak už sa s ním nevie a tak isto ani maloletý A.. Otec posielal výživné šekmi tak, ako uviedla a doložila prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny písomne, fotokópiami poštových poukážok s tým, že naposledy takouto formou dostala výživné priamo od otca v apríli 2023, kedy poslal 120 Eur, predtým posielal sumu 60 Eur od začiatku roku 2022. Otec mal určené výživné 50 Eur mesačne ako bežné výživné s tým, že zročné výživné mal splácať po 20 Eur mesačne. Keďže otec dlhodobo zročné výživné neplatil, podala matka naňho návrh na výkon exekúcie a od mája 2023 už výživné neposiela otec, ale chodí jej prostredníctvom exekútora, chodí jej bežné výživné a zročné, avšak exekútor nerozlišuje, aká suma zo zaslanej čiastky je bežné výživné a čo je zročné, matka má za to, že otec platí touto formou bežné výživné 50 Eur a zbytok je zročné výživné. Nič navyše od mája 2023 otec neplatí. Čo sa týka zdravotného stavu A., tento je nezmenený. Takisto záujmové krúžky navštevuje A. zatiaľ iba v rámci školy; pokiaľ A. niečo potrebuje, či už v rámci školy alebo krúžkov, platí to priateľ matky. Matka má naďalej ďalšie dve vyživovacie povinnosti, a to k maloletej E. D., ku ktorej nie je doposiaľ určené otcovstvo, preto ani nepoberá výživné na ňu a k maloletému K., ktorý začal v septembri 2023 navštevovať 1. triedu základnej školy. S jeho otcom žije matka v spoločnej domácnosti. Tohto času matka brigáduje vtedy, keď jej ponúknu nejakú brigádu, pretože vzhľadom k tomu, že musí cestovať s deťmi do školy v F. G., musí deti sprevádzať. V Obci I. žijú v podnájme, tento platí priateľ vo výške 650 Eur mesačne, žijú v byte. Priateľ matky zarába cca 930-950 Eur, a naďalej platí aj výživné vo výške 150 Eur na svojho staršieho syna. Matka trvala na určení výživného tak, ako žiadala, teda 120 Eur mesačne, pretože otcom navrhnutá suma je nedostatočná na pokrytie výdavkov maloletého.

8. Otec sa pojednávania dňa 25.01.2024 nezúčastnil, pričom svoju neúčasť neospravedlnil. Z písomného vyjadrenia zo dňa 29.03.2023 a zo Zápisnice z vypočutia otca zo dňa 17.08.2023 mal súd preukázané, že otec súhlasí s pojednávaním v jeho neprítomnosti, preto súd na danom pojednávaní vec prejednal a rozhodol v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP.“) s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

9. Zástupca kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedol, že sa k návrhu matky pripája a to vzhľadom k zmene pomerov u maloletého od posledného určenia výživného, od ktorého uplynul väčší čas. Výšku výživného ponechal na úvahu súdu.

10. Súd vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov, oboznámil sa s rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/50/2014-66 zo dňa 20.10.2015, právoplatným dňa 31.12.2015, s písomným vyjadrením otca k návrhu zo dňa 29.03.2023, potvrdeniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K., oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 01.06.2023, doplnením matky zo dňa 20.06.2023, ktorého obsahom bolo upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 18.04.2023, poštové poukazy za obdobie 2014-2022, platby za výživné za obdobie 2014-2022, so zápisnicou dožiadaného Okresného súdu Martin z vylúču otca zo dňa 17.08.2023, spolu s priloženými prílohami, mzdovým listom matky za rok 2021, potvrdeniami o príjme otca, lustráciami, ako aj s obsahom ostatného spisového materiálu a zistil, že naposledy o výživnom pre maloletého A. rozhodol tunajší súd rozsudkom č. 8P/50/2014 – 66 zo dňa 20.10.2015, právoplatným dňa 31.12.2015, ktorým schválil dohodu rodičov, podľa ktorej bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 50 Eur mesačne, počnúc 01.02.2014. Zároveň súd rozhodol o zročnom výživnom za obdobie od 01.02.2014 do 20.10.2015 vo výške 833,56 Eur, ktoré výživné súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 Eur spolu s bežným výživným. V čase tohto rozhodnutia maloletý A. navštevoval materskú školu. V tom čase bola matka slobodná, mala jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť – k maloletej E., otcovstvo k maloletej nebolo určené (podľa vyjadrenia matky aj otcom maloletej E. je otec maloletého A.), žila v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi, svojou matkou a dospelými súrodencami v rodinnom dome, ktorý patril do vlastníctva jej matke. Matka bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur mesačne a prídavky na deti vo výške 47,04 Eur mesačne. Otec bol v tom čase slobodný, od 05.03.2013 bol vo výkone trestu, trestným rozkazom Okresného súdu Malacky č. 3T 155/2013 zo dňa 15.10.2013 bol odsúdený za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami spolupáchatelstvom podľa § 20 k 294 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, trestným rozkazom Okresného súdu Malacky č. 3T 3/2014 zo dňa 21.02.2014 bol odsúdený za pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 pís. a) Trestného zákona s prečinom neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru § 218 ods. 2 Trestného zákona. Predpokladaný koniec trestu mal stanovený na deň 21.11.2016. Otec bol v novembri 2016 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody.

11. V súčasnosti matka žije v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi a priateľom - O. A., nar. XX.XX.XXXX, v podnájme v obci I.. Matka je nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, občas chodí na brigády. Okrem maloletého A. má matka ďalšie dve vyživovacie povinnosti, k maloletej E. a k maloletému K.. Matka nevlastní žiaden hnutel'ny ani nehnuteľný majetok.

12. Otec je ženatý, žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou a ich spoločným maloletým dieťaťom – maloletým D. B., nar. XX.XX.XXXX. Okrem toho má z predchádzajúceho manželstva ďalšie dve už plnoleté deti, ku ktorým má naďalej povinnosť uhradiť zameškané výživné, platí exekútorovi mesačne 50,- Eur, pričom povinnosť splatiť zameškané výživné má aj voči maloletému A., titulom tohto platí exekútorovi 120,- Eur mesačne, pričom 50,- Eur predstavuje bežné výživné/mesiac a suma 70,- Eur zameškané výživné. Jeho manželka nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. Je zamestnaný u Dobrého Pastiera – B. F. I. o.z., P. Q. H. XXX, kde od 01.01.2023 má dohodnutý pracovný pomer na dobu neurčitú. Jeho čistý mesačný príjem za obdobie od januára 2021 do decembra 2021 bol 681,- Eur mesačne netto, za rok 2022 bol 769,- Eur mesačne netto a za rok 2023 bol 982,- Eur mesačne netto. V občianskom združení pracuje ako opatrovateľ, pracuje v nepretržitej prevádzke, má 12 hodinový pracovný čas, denné/nočné zmeny, rovnako tak víkendy. Za posledné tri roky nepoberal žiadne dávky ani iné príspevky. Rodinný dom, v ktorom býva spolu s manželkou, je vo výlučnom vlastníctve manželky, nadobudla ho pred uzavretím manželstva. Otec nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, podľa jeho vyjadrenia ani nevlastní žiadnu hnutel'ny vec vyššej hodnoty.

13. Maloletý A. je v tomto školskom roku žiakom 7. triedy Základnej školy v F. G., avšak vzhľadom k tomu, že sa rodina presťahovala do Obce I. v decembri 2023, od nového polroka školského roka, t. j. od 01.02.2024, bude maloletý navštevovať Základnú školu v obci I.. Maloletý je zdravý, nenavštevuje žiadny platený záujmový krúžok, hráva futbal za TJ v mieste pôvodného bydliska.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

20. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

22. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

23. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

24. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

25. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

26. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (R 74/1969). Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (R 76/1968). Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990), teda všestranný vývoj a rozvoj maloletého dieťaťa.

27. Podľa článku 41 ods. 4 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

28. Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenia Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

29. Vzhľadom k vykonanému dokazovaniu súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného pre maloletého je dôvodný - od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti pre maloletého uplynulo viac ako osem rokov. Za uvedenú dobu došlo k podstatnej zmene pomerov najmä u maloletého dieťaťa, ktorý jednak nastúpil na povinnú školskú dochádzku, pričom táto zmena je zdôraznená aj tým, že v súčasnosti už navštevuje druhý stupeň základnej školy - maloletý A. navštevuje 7. triedu. Zároveň sa náklady a potreby maloletého zvýšili aj primerane k jeho veku (plynutiu času) – maloletý A. má takmer 13 rokov, jeho potreby sú teda neporovnateľne väčšie, ako boli v čase pôvodného určenia výživného. Zmena pomerov nastala aj u matky, ktorej pribudla od poslednej úpravy ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému K.. U otca nastala rovnako zmena pomerov tým, že sa otec riadne zamestnal, uzavrel manželstvo, s manželkou žijú v usporiadanom manželstve, z ktorého zväzku sa im narodilo jedno maloleté dieťa, pričom u otca pretrváva povinnosť doplatiť dlžné výživné jeho dvom starším, už plnoletým deťom. Zdravotný stav otca sa nezmenil.

30. Čo sa týka výšky výživného, pri jej ustálení súd vychádzal zo zistených príjmových a majetkových pomerov rodičov, veku, zdravotného stavu dieťaťa aj rodičov, zohľadnil dlhodobú osobnú starostlivosť (iba) matky o maloletého, zohľadnil dobu, ktorá uplynula od posledného určenia výživného pre maloleté dieťa, zaoberal sa vyjadreniami rodičov k danej veci, ich ďalšími vyživovacími povinnosťami, takisto zohľadnil skutočnosť, že súdom určené výživné je jediným príspevkom otca pre maloletého A. – otec sa s maloletým A. nestretáva, nekontaktuje sa s ním a to ani pri príležitosti osobných sviatkov maloletého či sviatkov v roku.

31. Súd preto po takto vykonanom dokazovaní, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i v ich vzájomných súvislostiach konštatuje, že nárok maloletého A. na zvýšenie výživného má dostatočne preukázaný; je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností, ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, pričom súd upozorňuje, že sa nejedná iba o zmenu vo forme nástupu maloletého A. na základnú školu, ale najmä o celkovú vývojovú zmenu dieťaťa – A. je starší, rastie, jeho potreby sú v súčasnosti vzhľadom na jeho vek vyššie, zvýšili sa náklady na jeho ošatenie, stravu a hygienu, aktívny šport. Doposiaľ určené výživné je v súčasnej dobe nedostatočné na pokrytie čo i len základných potrieb maloletého dieťaťa, výživné vo výške 50 Eur na maloleté dieťa nepostačuje ani len na zabezpečenie stravy dieťaťa na mesiac. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrhu matky vyhovel a výživné pre maloletého A. zvýšil na sumu 100,- Eur mesačne, pričom počiatok zvýšenia výživného stanovil odo dňa podania návrhu matkou – teda dňom 27.01.2023. Pokiaľ matka požadovala zvýšiť výživné na sumu 120 Eur mesačne, aj keď súd uznáva, že požadovaná suma by vzhľadom k veku a potrebám dieťaťa nebola neadekvátna, musí však konštatovať, že u otca musí zohľadniť jeho novú vyživovaciu povinnosť k maloletému D.; to, že otec má neuhradené výživné na svoje staršie dve deti a takisto aj na maloletého D., ide na ťarchu otca – otec si mal byť vedomý, že má vyživovaciu povinnosť k (v tom-ktorom aktuálnom čase) trom deťom, túto bol povinný si riadne plniť. To, že si ju neplnil, nemôže byť zohľadnené pri určení výšky výživného pre maloletého A.. Súd však nemohol vyhovieť návrhu matky a zvýšiť výživné na sumu 120 Eur mesačne, keďže otec má novú vyživovaciu povinnosť k najmladšiemu dieťaťu a po ukončení materskej dovolenky mu pribudne vyživovacia povinnosť k jeho manželke, ktorá bude odkázaná na poberanie rodičovského príslovku, okrem toho zohľadnil nielen príjem otca, ktorý za posledné tri roky je v priemere vo výške 810 Eur mesačne netto, ale aj skutočnosť, že otec pracuje v nepretržitej prevádzke v 12-hodinových zmenách, pričom aj otec má právo na regeneráciu a na oddych, preto nie je možné od neho spravodlivo očakávať nájdenie si ďalšieho pracovného pomeru/brigády. Na druhej strane musí vytknúť matke, že nepožiadala o zvýšenie výživného pre maloletého skôr, čakala takmer osem rokov, u maloletej E. sa nedožadovala určenia otcovstva (matka tvrdí, že aj otcom maloletej E. je otec maloletého A.), okrem toho v podstate od doby, kedy jej skončila rodičovská dovolenka s maloletým K. (august 2019), nie je v podstate riadne zamestnaná, pracuje iba brigádne, pričom relevantne nezdôvodnila skutočnosť, prečo si nemohla nájsť riadne zamestnanie (matka má ospravedliteľný dôvod v podstate iba v súčasnosti, pokiaľ vodí do školy dve mladšie maloleté deti, ktoré po presťahovaní sa rodiny zostali navštevovať pôvodnú základnú školu, toto je však stav iba dočasný). Ak by bola matka riadne zamestnaná, mala by k dispozícii okrem výživného zo strany otca aj príspevky

štátu : prídavok na maloletého vo výške 60 Eur, avšak aj daňový bonus, ktorý však vypláca štát iba zamestnaným rodičom, matka si tak tento nemôže uplatniť. Vzhľadom k veku maloletého už ustupuje do úzadia aj miera osobnej starostlivosti matky o maloletého a matka tak aj pri zohľadnení jej výdavkov na náklady spojené s bývaním maloletého musí na tieto spolu s jeho výživou prispievať aspoň polovičnou sumou, ako otec. Maloletý by tak mal k dispozícii sumu 210 Eur, čo je suma presahujúca sumu životného minima maloletého nezaopatreného dieťaťa. Preto vo zvyšku súd návrh matky zamietol.

32. Súd s ohľadom na vyššie uvedené poukazuje na skutočnosť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou. Z uvedeného vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené, resp. pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie nebolo žiadnym spôsobom ohrozené, a to ani do budúcnosti so zreteľom na predpoklad zvyšujúcich sa potrieb oprávneného dieťaťa v súvislosti s jeho vekom, rastom a štúdiom.

33. Vzhľadom k takto určenému výživnému a dobe určenia výživného súd stanovil aj výšku zročného výživného pre maloletého A. vo výške 608 Eur za obdobie od 27.01.2023 do 25.01.2024 (rozdiel medzi výživným určeným na základe súdom schválenej rodičovskej dohody rozsudkom Okresného súdu Malacky 8P/50/2014-66 zo dňa 20.10.2015, právoplatným dňa 31.12.2015 a doposiaľ určeným výživným krátko počet mesiacov : $(100 - 50) \times 12 + 8$ – ako alikvotná časť za mesiac januára 2023); takto stanovenú výšku zročného výživného súd uložil otcovi uhradiť s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 2, 3 CSP do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, otec síce navrhol povoliť mu mesačné splátky vo výške 20,- Eur, avšak súd vzhľadom na doterajšie správanie sa otca k dieťaťu nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali povolenie splátok - otec síce bol vo výkone väzby a následne vo výkone trestu odňatia slobody, z ktorého však bol prepustený v novembri 2016 a napriek tomu na výživu maloletého A. nezačal riadne prispievať, matka bola nútená podať návrh na výkon exekúcie, ktorá bola nariadená a aj v súčasnosti trvá.

34. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenie súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu 8P/50/2014-66 zo dňa 20.10.2015 v časti výroku o výživnom pre maloletého A..

36. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku matka a kolízny opatrovník nemôžu podať odvolanie, keďže sa tohto práva vzdali písomne, do zápisnice súdu na pojednávaní.

Otec môže podať voči rozsudku podľa § 355 ods. 1 CSP odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde ku Krajskému súdu v Trnave, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ktorá môže byť vykonaná len spôsobmi uvedenými týmto zákonom (§ 62 a nasl. zákona č. 233/1995 Z. z.). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorý môže byť uskutočnený spôsobom ustanoveným zákonom č. 161/2015 Z.z. CMP.